

ТОРА ОР • ПАРШІ МІКЕЦ • МААМАР 8

קצת ביאור על זה

Коротке пояснення цього

«Дочка» — це те, що з'ясовується, а «сестра», знавець Тори, — та, хто з'ясовує. Ханукальний світильник натякає на три єднання, яких досягають через самопожертву під час Шма, через Тору та міцвот; у прийдешньому часі з'ясовувану «дочку» піднесуть, і вона стане «вінцем на його голові».

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

likuteitorah.com/uk/torah-ohr/mikeitz/8/

ГОЛОВНА ДУМКА

«Дочка» — це те, що з'ясовується, а «сестра», знавець Тори, — та, хто з'ясовує. Ханукальний світильник натякає на три єднання, яких досягають через самопожертву під час Шма, через Тору та міцвот; у прийдешньому часі з'ясовувану «дочку» піднесуть, і вона стане «вінцем на його голові».

Кожен розділ: текст івритом, потім переклад, потім коротке пояснення під золотою лінією. Маленькі цифри в тексті івритом позначають примітки наприкінці.

КОРОТКО ПРО МААМАР

Цей короткий текст пояснює «дочку» й «сестру» з попереднього маамару. «Дочка» — це те, що з'ясовується, рівень міцвот, «немов слуга перед царем»; «сестра», знавець Тори, з'ясовує, відділяючи нечисте від чистого, «немов сановник перед царем». На це натякає ханукальний світильник: три єднання Імені Б-га (Гавая) з Егее, з Ім'ям Б-га (Елокім) і з Адонай разом дорівнюють слову «нер» — «світильник»; вони досягаються через самопожертву під час Шма, через Тору та через міцвот. У прийдешньому часі «дочку» піднесуть, адже те, що з'ясовується, має більшу силу, яка походить від Імені Саг: вона стане «вінцем на його голові».

ПЛАН

1 Те, що з'ясовується, той, хто з'ясовує, і ханукальний світильник

¶1-2

«Дочка» з'ясовується, а «сестра» з'ясовує — як слуга й сановник перед царем. Три єднання, що дорівнюють слову «нер», досягаються через Шма, Тору та міцвот; у майбутньому «дочка» стане вінцем.

КЛЮЧОВІ ПОНЯТТЯ

Те, що з'ясовується, і той, хто з'ясовує / המתברר

המברר

«Дочка» — це те, що з'ясовується; «сестра», знавець Тори, з'ясовує, відділяючи нечисте від чистого словами Б-га, вкладеними йому в уста.

Сановник і слуга перед царем כשר לפני המלך / כעבד לפני המלך

לפני המלך

Тора, яка з'ясовує, подібна до сановника перед царем; міцвот, рівень «дочки», подібні до слуги перед царем.

Три єднання ג' יחודים

Гавая з Егее (Хохма і Біна (Абба та Імма); через самопожертву (месірут нефеш) під час Шма), з Ім'ям Б-га (Елокім) — емоційними атрибутами (Зеїр Анпін) і жіночим аспектом / Малхут (Нуква) — через Тору, а також з Адонай — через міцвот; разом вони дорівнюють слову «нер» — «світильник».

За подобою печатки כבחי חותם

Так Малхут отримує «Тору істини» Зеїр Анпіна, причому всі світла приходять до неї як печатка; це — «Ти даси істину Якову».

Те, що з'ясовується, той, хто з'ясовує, і ханукальний світильник

1 קצת ביאור על זה¹

Коротке пояснення цього

Цей заголовок відкриває коротке пояснення, додане до попереднього маамару «Співай і радій, дочко Ціону», у якому три назви єврейського народу в мідраші — «дочка», «сестра» і «мати» — тлумачилися як три рівні Б-жественного служіння. Тут Альтер Ребе подає кабалістичне підґрунтя, головним чином щодо «дочки» й «сестри». Кегот зазначає, що інший запис цього пояснення є у «Сефер га-Маамарім 5565» (р. 130) та в «Маамарей Адмур га-Емцаї, Берешис» Мітелер Ребе (р. 353).

2 הנה בת הוא בחי המתברר. ואחותי שהוא בחי מארי תורה הוא המברר. וכמ"ש בת"ז [בתיקוני זהר] פקודא לאפרשא בין דכיא כו' (שהוא בחי תורה להבדיל בין הטמא לטהור² כו') ודברי אשר שמתי בפ"ך.³

Тепер «дочка» — це рівень того, що очищується, а «моя сестра», тобто рівень знавців Тори, — та, хто очищує. Як сказано в Тікуней Зогар: «Заповідь розрізняти між чистим...» (це рівень Тори: «відокремлювати нечисте від чистого...»), і «Мої слова, які Я вклав у твої уста».

«Дочка» — це те, що очищується, те, що відбирають і очищують; «сестра», знавець Тори (той, чие життя присвячене вивченню Тори), — та, хто очищує. Тому Тікуней Зогар (класичний кабалістичний твір у стилі Зогара) називає Тору заповіддю відокремлювати чисте від нечистого, а пророк Ішаягу говорить про слова Б-га, вкладені в уста Ізраїлю: слова Тори, які людина промовляє, — це власні слова Б-га, і вони відокремлюють добро від зла.

והוא ענין כשר לפני המלך. משא"כ בת בחי מצות כעבד לפני המלך.^{4.5} והכל נרמז בנר חנוכה.

І це — «як вельможа перед царем»; тоді як «дочка» — це рівень міцвот, «як слуга перед царем». Усе це натяком виявлено в ханукальному світильнику.

У Талмуді (Брахот 34b) Рабан Йоханан бен Заккай називає себе «як вельможа перед царем», а рабі Ханіна бен Доса — «як слуга перед царем»; тут знавець Тори, який очищує, — це вельможа, а «дочка», чие служіння полягає у виконанні міцвот, — слуга; на все це є натяк у ханукальному світильнику. У Лікутей Тора, Цав, Альтер Ребе пояснює, що коли Цар являється, вельможа, який служить із радістю, радіє ще більше, тоді як слугу, який служить із трепетом, охоплює ще більший трепет.

(עיינן פע"ח [פרי עץ חיים] שער חנוכה פ"ד וכן בשער השבת בתחלת פ"ד) ג' יחודים⁶ הוי' אהיה. הוי' אלקים. הוי' אדני. גימ' [גימטריא] נר.

(Див. При Ец Хаїм, Шаар Ханука, розділ 4, а також Sha'ar HaShabbos, на початку розділу 4.) Три єднання: Ім'я Б-га (Гавая) та Егее; Гавая та Ім'я Б-га (Елокім); Гавая та Адонай: [разом їхнє] числове значення дорівнює «нер» (світильник).

У При Ец Хаїм, записі рабі Хаїма Віталя про вчення Арізала щодо міцвот і свят, йдеться про три єднання Імені Б-га (Гавая): з Егее, з Елокім і з Адонай. Сума їхніх числових значень дорівнює «нер», «світильник»: Гавая (26) з Егее (21) дає 47, з Елокім (86) — 112, а з Адонай (65) — 91; $47 + 112 + 91 = 250$ — числове значення слова «нер» (букви нун — 50, реш — 200).

יחוד הוי' אהיה שהוא יחוד או"א [אבא ואימא] הוא ע"י מס"נ [מסירות נפש] בק"ש [בקריאת שמע] הארת הכתר.⁷

Єднання Гаваї та Егее, тобто єднання мудрості (Хохма) і розуміння (Біна), Хохма і Біна (Абба та Імма), відбувається завдяки самопожертві (месірут нефеш) під час читання Шма, через осяяння вінця (Кетер).

Перше єднання, Гаваї з Егее, поєднує Абба та Імма — Хохма і Біна, мудрість і розуміння; воно відбувається завдяки самопожертві під час читання Шма, яке притягує світло Кетера — рівня над інтелектуальними силами (мохін). У версії цього вчення Мітелер Ребе (наведений Кеготом) тлумачить Егее — «Я буду» — як «Я готовий розкритися»: це прихована сутність Нескінченного світла (Ор Ейн Соф), що сяє у внутрішньому вимірі (пніміют) Кетера.

ויחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] [היינו יחוד הוי"ה אלקים] הוא ע"י התורה ויחוד הג' (הוי' אדני) בח"י המצות הוא כשבאים כל האורות בבחי' חותם. והוא ענין תתן אמת ליעקב.⁸ כי תורת אמת הוא בז"א ומלכות מקבלת בבחי' חותם.

А єднання Зеїр Анпіна і жіночого аспекту / Малхут (Нуква) (тобто єднання Гаваї та Елокім) відбувається через Тору; третє ж єднання (Гавая та Адонай), рівень міцвот, відбувається тоді, коли всі світла набувають вигляду відбитка печатки. Це і є «Ти даси істину Якову», адже Тора істини перебуває в Зеїр Анпін, а царювання (Малхут) отримує її у вигляді відбитка печатки.

Друге єднання, Гаваї з Елокім, поєднує Зеїр Анпін і Нукву (Малхут) і відбувається через вивчення Тори. Третє, Гавая з Адонай, відбувається через міцвот, коли всі світла сходять, наче відбиток печатки: це і є «Ти даси істину Якову», бо «Тора істини» перебуває в Зеїр Анпін, а Малхут отримує її так, як віск приймає відбиток печатки.

ולע"ל [ולעתיד לבוא] יתעלה בחי' בת כי יהיה גדול כח המתברר שהוא משם ס"ג [שם ס"ג] כנודע כי נעוץ סופן⁹ כו' וסוף מעשה כו'

А в Майбутньому світі рівень «дочки» піднесеться, бо сила того, що очищується, — від Імені Саг [Гавая, повністю розписаної до числового значення 63] — буде більшою, як відомо, адже «їхній кінець укладений [у їхньому початку]» тощо, і «останнє у дії» тощо.

У Майбутньому світі «дочка», тобто те, що очищується, буде піднесена вище за того, хто очищує, бо її корінь вищий: Ім'я Саг (Гавая, розписана повністю до числового значення 63, пов'язана з Біною), від якого, згідно з кабалістичним ученням, походять посудини, що розбилися, а їхні іскри тепер очищуються. Як сказано в Сефер Єціра: «їхній кінець укладений у їхньому початку», а в суботньому гімні Lecha Dodi — що те, що було «останнім у дії», було «першим у думці».

ויהי' [ויהיה] בבחי' תגא על רישיה¹⁰ (כמ"ש ברע"מ [ברע"א מהימנא] פ' תרומה ד' קנ"ח א' ושאר דוכתי):

І це буде «вінець на його голові» (як сказано в Ra'aya Mehemna, Parshas Terumah, сторінка 158a, а також в інших місцях).

Тоді рівень, що отримує, буде «вінцем на його голові». У Ra'aya Mehemna («Вірний пастир», частині Зоґара про міцвот), Зоґар II, 158a, сказано: «добродісна жінка — вінець свого чоловіка». У цьому світі Б-жественна присутність (Шехіна) є посудиною внизу, що служить своєму Чоловікові; але в Майбутньому світі вона не буде для Нього посудиною чи слугою, а стане вінцем на Його голові.

ПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ

1. Чому той, хто з'ясовує, знавець Тори, подібний до сановника перед царем, тоді як міцвот подібні до слуги?
2. Як три єднання, на які натякає ханукальний світильник, співвідносяться із самопожертвою під час Шма, Торою та міцвот?
3. Чому «дочку», те, що з'ясовується, піднесуть у прийдешньому часі?

Примітки

АБЗАЦ 1

1 קצת ביאור על זה

Інший запис цього пояснення міститься там.

ПРИМІТКА КЕНОТ

הנחה אחרת בסה"מ תקס"ה ע"ק. מאמרי אדה"א בראשית ע"שג.

АБЗАЦ 2

2 להבדיל בין הטמא לטהור

Tora завершує виклад законів про дозволених і заборонених тварин: їхнє призначення — розрізнити нечисте й чисте, а також те, що можна їсти, і те, чого їсти не можна. Маамар цитує слова, що стосуються самої Тори, як силу, яка відділяє чисте від нечистого.

Leviticus 11:47 יקרא י"א:מ"ז

להבדיל בין הטמא ובין הטהור ובין החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל:

to make a difference between the unclean and the clean, and between the living thing that may be eaten and the living thing that may not be eaten.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

3 ודברי אשר שמתי בפיך

Б-г через пророка Исаю укладає союз із тими з Яакова, хто повертається до Нього: Його дух на них і «Мої слова, які Я вклав у твої уста» ніколи не зійдуть з їхніх уст і з уст їхніх нащадків. Маамар цитує це стосовно знавця Тори, чий слова Тори є словами самого Б-га й здійснюють очищення. (контекст: Steinsaltz Tanakh)

Isaiah 59:21 ישעיהו נ"ט:כ"א

ואני זאת בריתי אותם אמר ה' רוחי אשר עליך ודברי אשר שמתי בפיך לא ימושו מפיהך ומפי ירעה ומפי ירע ורעה אמר ה' מעתה ועד עולם:

And as for Me, this is My covenant with them, saith the L-RD; My spirit that is upon thee, and My words which I have put in thy mouth, shall not depart out of thy mouth, nor out of the mouth of thy seed, nor out of the mouth of thy seed's seed, saith the L-RD, from henceforth and for ever.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

4 מצות כעבד לפני המלך

Тут Кегот вказує на міцвот як на «служу перед царем».

ПРИМІТКА КЕНОТ

ע' באוה"ת פ' ראה ע' תרסב. וראה לקו"ת צו טז, ב שכי בהתגלות המלך איז בחי' שר שעבודתו בשמחה . . . ובחי' עבד שעבודתו ביראה, ע"ש.

5 כשר לפני המלך . . כעבד לפני המלך

Коли молитва рабі Ханіна бен Доси зцілила сина Рабана Йоханана бен Заккая, дружина Рабана Йоханана запитала, чи Ханіна більший за нього. Він відповів, що Ханіна «подібний до слуги перед царем», який може увійти будь-коли, тоді як він «подібний до міністра пе-

ред царем». Тут «міністр» — це знавець Тори, а «слуга» — той, чие служіння полягає у виконанні міцвот [заповідей].

Berakhot 34b:28 ברכות ל"ד ב:כ"ח

ושוב מעשה ברבי חנינא בן דוסא שהלך ללמוד תורה אצל רבי יוחנן בן זכאי, וחלה בנו של רבי יוחנן בן זכאי. אמר לו: חנינא בני, בקש עליו רחמים ויחי. הניח ראשו בין ברכיו ובקש עליו רחמים, וחי. אמר רבי יוחנן בן זכאי: אלמלי הטיח בן זכאי את ראשו בין ברכיו כל היום כולו — לא היו משגיחים עליו. אמרה לו אשתו: וכי חנינא גדול ממך? אמר לה: לאו, אלא הוא דומה כעבד לפני המלך, ואני דומה כשר לפני המלך.

It also happened with R. Hannina b. Dosa that he went to Torah with Rabban Johanan b. Zakkai. The son of Rabban Johanan b. Zakkai fell ill, and he said to him, "Hannina, my son ! Pray on his behalf that he may live" R. Hannina laid his head between his knees, and prayed on his behalf, and he recovered. Rabban Johanan b. Zakkai said, "Were Ben Zakkai to press his head between his knees all the day long, no notice would be taken of him." His wife said to ...

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC) • Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain)

6 ג' יהודים הוי' אהיה. הוי' אלקים. הוי' אדני. גימ' נר

Розділ про Хануку, на який посилається сам текст («Sha'ar Chanukah, chapter 4»): три еднання Імені Б-га (Гавая) з Егее, Іменем Б-га (Елокім) та Адонай разом утворюють нер, «світильник», а ханукальний світильник притягує їхнє світло до Малхут.

Pri Etz Chaim, Gate of The New Month, Chanukah, and Purim 4:3 פרי עץ חיים, שער ר"ח חנוכה ופורים ד':ג

מהחברים היא נצח, שהוא ענף החכמה, סוד שמן משחת קודש, ולכן היה הנס בשמן, ועיי' כהן. ודע, כי יש בה גי' יהודים, א' נגד נה"י, כי עד שם מגיע קומתה לבד, וכזה היחוד הוא הוי"ה אדני. ולפעמים הוא נגד החזה, ואז הוא הוי"ה אלקים. ולפעמים הוא שוה עד הכתר שלו, ואז הוא הוי"ה אהי"ה, וגי' יהודים אלו, גי' נר. (עיקר כוונת נר חנוכה הוא, להוריד הארה למטה באלו הימים, כאלו היה הזווג עם בעלה פכ"פ, שוה לו עד הכתר ברמ"ח אברים, הרי רמ"ח ובי' דרועין, גי' נר. ושם הויה בזווג ...

Pri Etz Chaim (Public Domain)

7 יחוד הוי' אהי' . . הארת הכתר

Мітелер Ребе пояснює Егее як «Я готовий розкритися» з прихованої сутності Нескінченного світла, що сяє у внутрішньому вимірі Кетера.

ПРИМІТКА КЕНОТ

"דפי' אהי' אנה זמין לאתגלאת מן ההעלם העצמות דאוא"ס שמאיר בפנימית הכתר" — מאמרי אדה"א בראשית ע"שג.

8

תתן אמת ליַעקב

Пророк, завершуючи свою книгу, каже Б-гови: «Ти даруєш істину Яакову, милість Аврааму», як Ти присягнув нашим батькам; тут істина — це вірність Б-га Своїй обітниці. Маамар тлумачить «істину» як «Тору істини» емоційних атрибутів (Ze'ir Anpin), дану Малхут, наче відбиток печатки. (контекст: Steinsaltz Tanakh)

Micah 7:20 מִיכָה ז':כ'

תִּתֵּן אֱמֶת לַיַּעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתָּינוּ מִיָּמֵי קֶדֶם:

Thou wilt show faithfulness to Jacob, mercy to Abraham, As Thou hast sworn unto our fathers from the days of old.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

9

נעוץ סופן

Про десять сфер духовного прояву (сфiрот) сказано: «iхний кiнець закладений у iхньому початку, а iхний початок — у iхньому кiнці». Маамар цитує це стосовно «дочки» — останнього й найнижчого рiвня, корiнь якого — найвищий.

Sefer Yetzirah 1:7 סֵפֶר יְצִירָה א':ז'

עשר ספירות בלי מה נעוץ סופן בתחלתן ותחלתן בסופן כשלהבת קשורה בגחלת שאדון יחיד ואין לו שני ולפני אחד מה אתה סופר:

The decade of existence out of nothing has its end linked to its beginning and its beginning linked to its end, just as the flame is wedded to the live coal; because the L-rd is one and there is not a second one, and before one what wilt thou count?

Sefer Yetzirah, Warsaw 1884 (Public Domain) • Sefer Yezirah, trans. by Isidor Kalisch. New York, 1877 (Public Domain)

10

תגא על רישיה

Цитата самого текста з Ra'aya Mehemna у Трума: «жінка добресті — вінець свого чоловіка» (Мішлей 12:4); у цьому світі Б-жественна присутність (Шехіна) є посудиною внизу, а у Світі прийдешньому вона — вінець на Його голові. Маамар застосовує це до майбутнього піднесення «дочки».

Zohar, Terumah 54:575-585 סֵפֶר הַזֹּהַר, תְּרוּמָה נ"ד:תקע"ה-תקפ"ה

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

Про це видання

This edition contains the Hebrew text, the English translation, our explanations i the notes.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

Our explanations, with the overview, the questions and the page for children: CC BY-NC 4.0.

The notes: Kehot's marei mekomos ("Sources and References", including the Rebbe's notes) © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted; our notes on them: CC BY-NC 4.0.

Цитовані джерела за Сефарією: Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA); The Holy Scriptures: A New Translation (JPS 1917) (Public Domain); William Davidson Edition - Vocalized Aramaic (CC-BY-NC); Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain); Pri Etz Chaim (Public Domain); Sefer Yetzirah, Warsaw 1884 (Public Domain); Sefer Yezirah, trans. by Isidor Kalisch. New York, 1877 (Public Domain).

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Український переклад і пояснення підготовлено для LikuteiTorah.com за допомогою ШІ (openai/gpt-6-luna-pro:batch) та звірено з єврейським текстом і Sefaria; редактором-людиною ще не перевірено. Будь ласка, важливе перевіряйте за єврейським текстом.

Ребе просив вивчати маамарим тижневої парші — «Хасидську паршу» — протягом того тижня, розподіливши навчання на сім днів (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Навіщо її вивчати та благословення Ребе: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Безкоштовний некомерційний проєкт; тут нічого не продається. Не пов'язаний із Kehot, Sefaria чи Lubavitch Library.
© likuteitorah.com

Із likuteitorah.com/uk/torah-ohr/mikeitz/8/

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок